

MIKEL OTERO
LEGBILTZARKIDEA

Beldurrik ez?

2024ko egutegiari lehen orriak erortzen ari zaizkion honetan, gure arazo ekologikoen erpin nagusienetarikoa den larrialdi klimatikoari begiratuz gero, ezin esan amaitu berri dugun urtea itxaropentsua izan denik. Errekorrez betetakoa, dagoeneko ez da erraza adierazle bakan bat azpimarratzea, ia denak baitaude hizki larri gorritan. Klimaz haratago, planetaren bederatzi muga ekologikoetatik seitan planetaren karga gaitasunaren gaindi gabiltza, eko-antsietatik eko-axolagabetasunera egunero hainbat salto eginez.

Urte luzez ohartarazi gaituzte zientzialariek sistema naturalek eta sozioekonomikoez kolapsoa izan dezaketela, bero jasanezina, muturreko fenomeno meteorologiko ugariak, elikagaien eta ur gezaren eskasia, itsas mailaren igoera, gaixotasun berri gehiago eta gizarte-ondoeza eta gatazka geopolitikoak areagotuko dituen mundu honetan.

Baina, aurtan, 15.000 zientzialariren lanak barnebiltzen dituen urteroko *The State of the Climate 2023* (Klimaren egoera 2023) txostenaren idazleek pausatxo bat gehiago eman dute eta honako hau adierazi: “Denbora amaitu da. Zientzialari garen aldetik, gero eta gehiago eskatzen zaigu jendeari egia esateko termino simple eta zuzenetan, aurre egiten diegun krisiei buruz. Egia esan, *shock* egoeran gaude 2023ko muturreko feno-

meno meteorologikoen tamainarekin. Sartu garen dimentsio ezezagunaren beldur gara”.

Sartu garen dimentsio ezezagunaren beldur dira zientzialariak. Eta gu? Non kokatzen gara euskaldunak gure eta datozen belaunaldien bizi baldintzak erabat baldintzatuko dituen gai honetan? Azken inkestei eta txostenei erreparatu eta gero, bi datu ekarriko ditut gogora. Antza, populazioaren %40 inguruk uste du hamar urte barru larrialdi klimatikoa hiru arazo nagusien artean egongo dela. Esan daiteke euskal jendarteak etorkizuneko krisi ekologikoari buruzko kezka bada-rabilela buruan, baina gaurko arazoez galdetuz gero, kezka hori hamahirugarren postura jaisten da. Hau da, badakigu hamar urte barru arazo nagusia izango dela, baina gaur gaurkoz beste hamaika arazo lehenesten ditugu.

Eta horrela, urgentziek ez digute uzten etorkizuneko arazo nagusiei aurre hartzen, irtenbideak beti biharko uzten ditugu. Jendartearen izaerari leporatu diezaiokegu, noski, baina bi kontutxo gogoraraziz amaituko dut. Ingurumen gehiegikerien bestondoa ez da hamar urte barru azaleratuko, dagoeneko azaleratzen ari delako. Bestalde, gutxienez hamar urteko esfortzu bateratu eta jarraitua behar dugu hamar urte barruko eszenatoki latzenak egikaritu ez daitezen. Beldurrik ez? ●

ARANTZA GUTIÉRREZ
EHU-KO IRAKASLEA

Oihu ozenagoa!

Esatzen dute irudi ikaragarrien gehiegizko esposizioak nolabait izugarrikeriaren aurkako txerto moduan funtzionatzen duela, ohitu egiten garena, eta, finean, azkenean ohituragatik ez gaituztela inpresionatzen. Lazturaren hutsaltzea omen da fenomenoak. Bada, ni ez naiz normala. Palestinatik egunero datozen irudiek kolpatzen bainaute behin eta berriro, eta, daitort, une zehatz batzuetan ez diet ezta begiratu nahi ere, minak ez-tarrian eragiten didan negargura isilak itoko nauen beldur. Eta aldi berean, genozidioa geldiarazteko ezintasunak eta europar isiltasun konplizearen (nahi ez arren) parte izatearen erru-sentimen-

duak esaten didate sikiera hori zor die-dala hildakoei, zaurituei, etxetik botatako milaka palestinarreri: irudiak jendarte osoari helarazten lagundu.

Eta ez da soilik Palestinan. Mundu pribilegiatuaren aldean bizitzea egokitu zaigunon ongizatea askotan beste pertsona eta herrien zapalkuntzan eta odoletan sustraituta dago. Orain, Europar Batasunak onartu berri du Migrazio Ituna, gure indiferentziak babesturiko egoera lazgarri horietatik ihes egiten duten pertsonen ateak are gehiago ixteko. Eta nik ez dut ulertzen nola ez ditugun zumardiak betetzen, gero eta ozenagoa behar den oihu bateratu batean: “Ez nire izenean”. ●